

IRAKASKUNTZA-GIDA

2019/20

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

4. maila

IRAKASGAIA

25188 - Euskararen Arauak eta Erabilera

ECTS kredituak:

6

IRAKASGAIAREN AZALPEN A ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasketa planen helburuetan zehazten den bezala, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzien Graduko ikasleek arlo hauetan aritzeko gaitasun orokorrak eskuratuko dituzte: hezkuntzan, osasungintzan, kirol eta aisialdian eta kudeaketan. Edozein gizartetan goi mailako tituludunek ardura berezia dute hizkuntza-komunitateari begira. Haiek sortutako testuek eta mezuek hizkuntzaren estandar formala errespetatu behar dute eta egokiak izan behar dira dagokion komunikazio-egoeraren arabera. Horrenbestez, etorkizuneko profesionalak trebatuta egon behar dira gauza izan daitezen hizkuntza-baliabide egokiak erabiltzeko eta euren bizitza akademiko eta profesionalean komunikazio-egoera bakoitzari behar bezala erantzuten jakiteko.

Bestalde, euskara hizkuntza gutxitua izanik, ez du oraindik gaztelaniak duen hedakuntza eta erabilera kirolaren eta jarduera fisikoaren arloan zein aisialdiaren esparruan; gure ikasleek, etorkizuneko profesional aditu gisa jardungo duten neurrian, garrantzizko eragileak izango dira euskararen normalizazioan, eta horrenbestez, hizkuntzaren erabileraren alderdi normatiboak zein pragmatikoak ezagutu behar dituzte, ahoz zen idatziz aritzeko. Unibertsitateko Plan Gidariak oso aintzat hartzen du ardura hori eta bere ekarpena egiten du Euskararen Araua eta Erabilera eta Komunikazioa Euskaraz ikasgaiekin.

Euskararen Araua eta Erabilera ikasgai honen helburuak dira: euskararen erabilerari buruzko gogoeta egitea, hizkuntza-eta testu-baliabide egokiak bereizteko gaitasuna lortzea, eta hizkera estandarraren irizpide eta arauen ezagutza nahikoa eskuratzea dagokion testuinguruan behar bezala erabiltzeko.

Komunikazio-egoera profesionaletan ahoz zein idatziz jarduteko behar diren hizkuntza- eta diskurtso-trebetasunak landuko dira.

Irakasgai honek, bada, gizartearen arlo ezberdinetan eragile aktibo eta arduratsuak izateko egin behar duten bidean lagungarri izango zaien hainbat baliabide jarriko du ikasleen esku; beti ere, testuinguru profesionaletako eskakizunei egokiro erantzuteko funtsezkoak diren ahalbide komunikatibo eta linguistikoak jomugan.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

1. gaitasuna. Hiztunek eta gizarte-eragileek hizkuntzen erabileran eta garapenean duten eraginaren kontzientzia hartzea, eta, bereziki, euskararen egungo egoera soziolinguistikoarekin harremanetan jartzea.
2. gaitasuna. Hizkuntzaren erabilera zuzen eta egokiak nozioei erreparatzea.
3. gaitasuna. Arrazoi pragmatiko-diskurtsiboengatik hautatzen diren hizkuntza-baliabideen funtzio komunikatiboa eta esanahi soziala antzematea.
4. gaitasuna. Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea hizkuntza-baliabideen formari, esanahiari eta erabilerari buruzko informazioa lortzeko, bereziki Interneten eskuragarri daudenak.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK**EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK**

1. Giza hizkuntza:
 - 1.1. Giza hizkuntza, hizkuntza aldaerak eta hizkera berezituak.
 - 1.2. Hizkuntza gutxituen biziraupena eta berreskurapena: euskararen lekua gizartean.
 - 1.3. Mintzaira-jardueraren ezaugarri orokorrak.
2. Euskararen aldaera estandarra: euskara batua:
 - 2.1. Euskararen estandarizazio-prozesua.
 - 2.2. Estandarraren estilo zaindu orokorra.
3. Euskararen erabilera kirolaren arloan:
 - 3.1. Euskararen erabilera-esparruak eta haien ezaugarriak.
 - 3.2. Kirolaren eta jarduera fisikoaren arloko komunikazio-egoerak: testu-generoen identifikazioa eta azterketa.
 - 3.3. Lan-munduko testu-genero aukeratuen ekoizpena.
4. Kontsulta-baliabideak:
 - 4.1. Hiztegiak eta corpusak
 - 4.2. Itzultzaileak
 - 4.3. Kontsulta-guneak

METODOLOGIA

Kurtsoak hertsiki erlazionatutako alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Ariketa praktikoetan oinarrituko dira eskolak bereziki. Ariketa horiek oinarri hartuta emango ditu irakasleak behar diren azalpen teoriko gehienak.

Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko probara ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ezohiko deialdian ikasleak azterketaren bidez eskuratuko du kalifikazioa. Ikastarorako lan monografikoa aurreikusten bada, hura ere egina eta gaindituta izan beharko du behin betiko kalifikazioa eskuratzeko.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

EUSKALTZAINDIA (2000). Hiztegi batua. Euskaltzaindia, Bilbo.
ALBERDI, X. & UGARTEBURU, I. (1999). Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. EHU argitalpen zerbitzua.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

OINARRIZKO BIBLIOGRAFIA:
Alberdi, X. & Ugarteburu, I. (1999). Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. EHU argitalpen zerbitzua.
Euskaltzaindia (1993). Euskal Gramatika Laburra. Perpaus bakuna. Bilbo.
Garzia, J. (2005). Kalko okerrak. Vitoria-Gasteiz: EJren Argitalpen Zerbitzua. [on line:
http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-573/eu/contenidos/informacion/dih/eu_5490/estilo_liburua_e.html]
HAEE / IVAP (2005). IVAPeko estilo-liburua. HAEE/IVAP. Gasteiz.
IVAP (1997). Argiro idazteko proposamenak eta ariketak. HAEE/IVAP. Gasteiz.
Sarasola, I. (1997). Euskara batuaren ajeak, Donostia, Alberdania.
Zabala, I. (2000). Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak, Ekaia, 12.
Zuazo, K. (2000). Euskararen sendabelarrak, Donostia, Alberdania.
Zubiri, I. (1995). Euskal Gramatika Osoa, Bilbo, Didaktiker.
Zubiri, I. & Zubiri, E. (1995). Euskal Gramatika Osoa.
Zubimendi, J.R. (2004). Ortotipografia. Gasteiz: Eusko Jaurlaritza. [<http://www.ehu.eus/azpidazki/PDFak/Ortotipografia.pdf>].

Gehiago sakontzeko bibliografia

SAKONTZEKO BIBLIOGRAFIA:
Zabala, I., eta Odriozola, J.C., (1992). Idazkera teknikoa 1: Hitz ordena, galdegaia eta komaren erabilera. EHU argit. zerbitzua.
Idiazabal, I. & Larringan, L.M. (arg.) (1998). Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratze baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
IVAP (2003). Galdezka: euskarazko zalantzei erantzunez. HAEE/IVAP, Gasteiz.
Alberdi, X. & Sarasola I. (2001). Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia, Bilbo, EHU.

Aldizkariak

Administrazioa euskaraz
Harmaila
Argia
Elhuyar

Interneteko helbide interesgarriak

• Administrazioko Hizkera: http://www.ivap.euskadi.net/r61-2347/eu/contenidos/informacion/admin_hizkera/eu_3810/hizkera_menu_e.html
• Agiri Soziolaboralen Ereduak:
http://www.kultura.ejgv.euskadi.net/r46714/eu/contenidos/informacion/dokumentu_soziolaboralak/eu_9374/agiri_soziolaboralak.html
• Azpidazki (Administrazio eta zerbitzuen arloan euskara erabiltzen laguntzeko gomendio, argibide eta baliabideak; EHU): www.ehu.es/azpidazki
• Centre De Redacció: <http://mutis2.upf.es/cr/casjur2005/index.html>
• Dudanet: <http://www.ivap.euskadi.net/r61-v50001x/eu/v50aWar/comunJSP/v50acambioldioma.do?v50aCgaldioma=eu>
• EUSKALTERM (terminologia bankua): www1.euskadi.net/euskalterm
• Euskara Batuaren Arauak eta Hiztegi Batua: www.euskaltzaindia.net
• Euskararen Aholku Batzordeak 1998ko ekainaren 24ko Batzorde Osoaren bileran aho batez onetsitakoa Eusko Jaurlaritzaren 1998ko uztailaren 28ko Gobernu Batzordeak onartutakoa. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/euskara_planak_bibliografia/es_7611/adjuntos/ebpn.pdf)
• Galdos Irazabal, Imanol: Kirola eta Euskara. (<http://www.euskara.euskadi.net/r57->

4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/galdos.pdf)
• <http://parles.upf.edu/cr/casacd/index.html>
• <http://www.ehu.es/azpidazki/>
• <http://www.ehu.es/ehulku>
• <http://www.euskaltzaindia.net>
• <http://www.hiztegia.net>
• <http://www.xuxen.com>
• Osasungoa Euskaratzeko Elkartea, <http://www.oeegunea.org>
• Urizar, Urri & Gabilondo, Amaia: Gazteen aisialdia eta kirola. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/Urri.pdf)
• www.gipuzkoa.net/kirolaeuskaraz
• www.hiztegia.net
• www.xuxen.com
• Zientzia eta Teknikaren aldizkaria, <http://www.zientzia.net>
• EHULKU: <http://www.ehu.eus/es/web/euskara/ehulku>

OHARRAK

Ikastaroa egiteko euskararen oinarrizko ezagutza izan behar du ikasleak.